

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **J. P.**, zastoupený Mgr. Bc. Klárou Luhanovou, advokátkou se sídlem Plzeň, Šafaříkovy sady 5, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 10. 2025, č. j. 30 Af 16/2019-173, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 5. 12. 2025 kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“), proti shora uvedenému rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2019, č. j. 23997/19/5300-22443-607102. Tímto rozhodnutím bylo změněno celkem 27 dodatečných platebních výměrů správce daně – Finančního úřadu pro Plzeňský kraj ze dne 13. 12. 2017 vztahujících se k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období září 2012 až listopad 2014.

[2] Kasační stížnost obsahovala také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, k němuž stěžovatel uvedl, že nepřiznání odkladného účinku by pro něj znamenalo riziko nenahraditelné újmy, spočívající v likvidačním ekonomickém zásahu do jeho života. Doměřená daň z přidané hodnoty představuje mnohamilionovou částku, která by byla pro stěžovatele v případě vymáhání ekonomicky likvidační a vedla by k okamžitému úpadku. Veřejný zájem není podle stěžovatele ohrožen, pokud vymáhání daně několik let neprobíhalo; nadto má stěžovatel za to, že zákonem stanovená lhůta pro placení daně již marně uplynula, jakkoli se správce daně k této otázce dosud nevyjádřil.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Zdůrazňuje, že v návrhu na přiznání odkladného účinku musí stěžovatel předpoklady pro přiznání odkladného účinku nejen zcela konkrétně tvrdit, ale

také patřičným způsobem doložit. Podle žalovaného stěžovatel hrozící újmu tvrdí jen velmi obecně a paušálně, přičemž toto tvrzení o vzniku újmy patřičným způsobem nedoložil žádnými důkazy, neunesl tedy své důkazní břemeno. Tím nesplnil svoji povinnost tvrdit, a především osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy ve smyslu § 73 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.*

[5] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[6] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolomuje před rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné, dokud není případně zákonným postupem zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter institutu výjimečného. Pojímání odkladného účinku jako výjimky z pravidla tedy znamená, že újma, která má hrozit žadateli o jeho přiznání, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, tj. taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě byly účinky napadeného rozhodnutí krajského soudu výjimečně sistovány (viz usnesení tohoto soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 – 56, či usnesení rozšířeného jeho senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publikované pod č. 3270/2015 Sb. NSS; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Vedle formální podmínky, kterou je existence návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musí být splněny další tři materiální předpoklady, aby bylo možné takovému návrhu vyhovět: a) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; b) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; c) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, publikované pod č. 3270/2015 Sb. NSS). Břemeno tvrzení i břemeno důkazní leží na stěžovateli. Zákon neukládá soudu zjišťovat splnění těchto podmínek z úřední povinnosti.

[8] Posouzení hrozby vzniku kvalifikované újmy potřebné pro přiznání odkladného účinku je vždy individuální, závislé na konkrétní situaci stěžovatele. Celé řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou, podle které soud není povolán mimo jiné k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či osvědčoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizovaný a uplatněná tvrzení podepřena konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74). Povinnost tvrdit vznik újmy má proto stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jaké intenzity újma dosahuje a z jakých okolností vyvozuje její vznik (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne

pokračování

29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Stěžovatele tak tíží nejen břemeno tvrzení, ale také břemeno důkazní, k jehož unesení musí svá tvrzení uvedená v návrhu řádně doložit (viz usnesení tohoto soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50). Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se obává v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu, potažmo žalovaného, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[9] Návrh na přiznání odkladného účinku není důvodný.

[10] Nejvyšší správní soud shledal, že v nynější věci nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel neunesl břemeno tvrzení ohledně skutečností odůvodňujících kladné rozhodnutí o jeho návrhu. Při vymezení újmy se totiž omezil pouze na obecné konstatování, že doměřená mnohamilionová částka je pro něj likvidační a v případě vymáhání by vedla k jeho okamžitému úpadku. Tvrzená újma tedy spočívá v likvidačním ekonomickém zásahu do jeho života. Neuvádí však žádné konkrétní okolnosti ani nepředkládá žádné podklady, ze kterých by bylo patrné, že jde o závažnou a reálnou hrozbu, nikoliv jen hypotetickou. Nejvyšší správní soud opět zdůrazňuje, že břemeno tvrzení i břemeno důkazní o této újmě nese stěžovatel. Stěžovatel v této věci nepochybně svou povinnost tvrdit a prokázat existenci nepoměrně větší újmy, než která by hrozila jiným osobám, nesplnil. Pouhé obecné tvrzení o hrozbě ekonomicky likvidační újmy, kterou stěžovatel nijak blíže neodůvodňuje ani nedokládá relevantními podklady, pro přiznání odkladného účinku nepostačuje.

[11] Za této procesní situace nemohl Nejvyšší správní soud dospět k jinému závěru, než že stěžovatel nesplnil první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, respektive neunesl břemeno tvrzení ani břemeno důkazní ve vztahu ke hrozbě vzniku konkrétní a závažné újmy, nebudou-li sistovány účinky napadeného rozsudku.

[12] Jelikož nebyla splněna již první podmínka pro přiznání odkladného účinku, kasační soud se již dále nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[13] Nejvyšší správní soud proto ze shora uvedených důvodů neshledal, že by výkon kasační stížností napadeného rozsudku krajského soudu mohl pro stěžovatele znamenat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Proto návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí předběžné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publikované pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 12. ledna 2026

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu